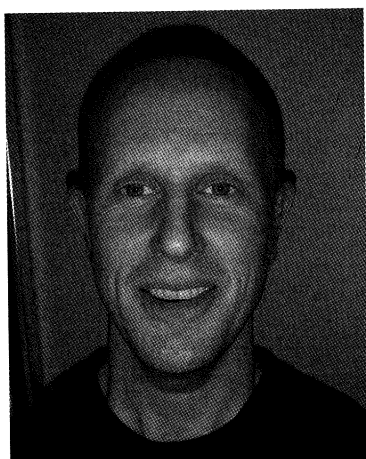

En koloniverksamhets gränsarbete

TOBLAS SAMUELSSON är doktorand vid Tema barn, Linköpings universitet.

MARCUS SAMUELSSON är doktorand vid Institutionen för Beteendevetenskap och Lärande, Linköpings universitet.

”bort från stadens gator trista grå, ut till skog och sjö och himmel blå...” Så inleds signaturmelodin för ett av Sveriges många kollo. Sången, som framförs i stor sett varje dag på kollots sångstunder, vid återkommande lägerbål under kolloperioden och emellanåt spontant av ledare och kollobarn på väg till eller från olika aktiviteter fångar upp mycket av de traditionella kolloingredienserna sol, bad, lek och natur. Sången fångar också upp gränsdragningar som här blir särskilt intressanta att reflektera över mot bakgrund av att kollo i fråga alldeles nyligen bedrivit sommarkollo i åttio år. Trots att mycket i det svenska samhället förändrats under dessa åttio år verkar ändå distinktionen mellan staden, med de grå gatorna, och land, med skog och sjö, vara lika aktuella nu som då. De sångstrofer som inledde denna artikel menar vi klargör en av de grundläggande dikotomier på vilken inte bara detta kollo utan sommarkolonier i Sverige generellt sett vilar, såväl historiskt som i dagens samhälle.

När detta publiceras är våren inte långt borta. Snön kommer att smälta igen utanför våra fönster och kvällarna kommer att bli ljusare för varje dag som går. Kanske sitter föräldrar och barn i detta nu och gör upp planer för den kommande sommaren som väntar bortom våren. För många i Sverige kanske sommaren känns långt borta just nu, men vissa av sommarplanerna måste göras upp redan inom kort. Vid denna tid på året är det nämligen tid för att söka till sommarkollo. Informationsblanketter sprids på skolor, fritidsgårdar och läggs ut som uppdaterad information på webbsidor på Internet, ett media som snabbt verkar ha etablerat sig som en dominerande distributionskanal för information om olika kollo. Vid en snabb sökning på Internet finner vi ett antal sidor som gör reklam för olika kollovistelser. De har alla belysande exempel på den trend vi nämnde ovan. Sidorna på Inter-

net innehåller bilder med barn som leker i gräset, barn i kanoter och barn som badar. Solen skiner från en klar himmel på alla bilder. De olika "hemsidorna" lockar med naturupplevelser, traditionellt midsommarfirande, härlig kamratskap samt en förhoppning om att barnen som deltar ska få ett minne för livet under sin vistelse på kollo. Många vuxna känner kanske till kollot Barnens ö, inte minst på grund av P.C. Jersilds (1976) bok *Barnens ö*. Huvudperson i den populära romanen, Reine, åkte aldrig till kollot. Han valde att stanna i Stockholm och upplevde ett antal olika äventyr där i stället. Många barn åker dock till kollot i fråga någon vecka varje sommar. Genom sitt namn "Barnens Ö" understryker detta kollot att det just är barn som är verksamhetens huvudpersoner samt kollots geografiska placering ute i skärgården. Namnet har dock mer symboliska, närmast mytiska dimensioner. Detta är en ö för barn, en plats avskild från vardagslivet, en plats där barn står i fokus. Rent metaforiskt kunde kollot lika väl ha hetat barnens oas, då både en ö och en oas markerar att det handlar om en liten avskild, avgränsad plats. En fast plats i ett stort stormande hav, eller ett livgivande vattenhål omgärdat av ogästvänlig öken. Det är skillnaden som är det viktiga, skillnaden mellan Barnens ö och de vuxnas stad.

STAD OCH LAND

Dagens kollon kan blicka tillbaka på ett långt och händelserikt sekel med tanke på att det uppstod i och med industrialismens förändringsprocess av relationen mellan land och stad. Historiker verkar överens om att Sveriges första sommarkoloni organiserades under mitten av 1880-talet då

en skola i Stockholm började sända ut barn till en ö i Stockholms skärgård (se t.ex. Münger 2000; Sjöberg & Dahl 1999). Idén fick sedan snabbt allmän spridning. Koloniernas grundfunktion var att ge stadens barn en möjlighet att komma bort från vad som upplevdes som en eländig stadsmiljö till ett sunt och gott liv på landet. Sommarkolonier var, som Ann-Charlotte Münger (2000) beskriver i sin doktorsavhandling, i begynnelsen filantropiska projekt och kan ses som en del i ett övergripande disciplineringsprojekt där 1800-talets borgerlighet ville forma arbetarbarnens barndom. Ett projekt som sedermera övertogs av den svenska välfärdsstaten i dess satsning på barnen. Detta var en tid när det fanns en stark slitning mellan land och stad. Landsbygden stod för det naturliga, den ursprungliga och oförstörda livsstilen och de traditionella värdena och staden för utmaningen, det moderna med industrilandskap och nya familje- och livsformer. Staden och livet i denna upplevdes inte alltid som gott (Münger 2000; Sjöberg & Dahl 1999). Sverige industrialiserades jämförelsevis sent och till skillnad mot många andra länder runt omkring i Europa innebar inte industrialiseringen en snabb urbanisering (Hellspong & Löfgren 1994). Över tid förändrades dock livsmönstren och med inflyttningen ifrån landsbygden till de växande städerna uppstod olika nya sociala och politiska utmaningar. I de växande städerna drog skaror av barn, som tidigare på landsbygden varit mer engagerade i produktionen, till synes planlöst omkring utan mål eller mening. I staden riskerade barnen att lockas till det som utmålades som dekadenta miljöer som till exempel caféer och biografer (Sjöberg & Dahl 1999). De styrande fann dock på råd.

De traditionella kolloingredienserna: sol, bad, lek och natur. Omslaget till Solna stads folder om kolloverksamheten på Barnens ö, sommaren 2007.

I tidsandan ingick idéer om kroppslig fostran, med en stark betoning på gymnastik. En sund kropp antogs vara vägen till en sund själ. Naturen framhölls ofta som en kraftkälla och genom en tids kolonivistelse på landet skulle barnen räddas

från fysiskt och moraliskt förfall och fostras till goda skötsamma och disciplinerade medborgare (Münger 2000; Sjöberg & Dahl 1999). På landsbygden förutsattes den traditionella livsstilen finnas kvar och denna ansågs lägga grunden till såväl en

kroppsligt sett friskare och sundare människor som en mentalt psykiskt starkare människa. På landsbygden återfanns också den traditionella maten, husmanskosten, som jämte den stärkande naturen och den uppbyggliga gymnastiken kom att utgöra en viktig byggsten i danandet av kollektiven. Rejäl mat avsåg att kompensera den moderna och den till stadslivet anpassade mathållningen. Kostens betydelse poängterades genom på sommarkolonierna återkommande viktkontroller utförda av provinsialläkare, allt för att garantera viktökning.

Konflikten mellan stad och land menar vi är återkommande i Sveriges historia. Till denna dikotomiska uppdelning kopplas modernitet v/s tradition. Landsbygden står för det ursprungliga och naturliga och livet "som det alltid varit". Staden står för industrialisering, upplysning, framåtskridande och förändring. Eventuellt kan man använda det av Ferdinand Tönnies lanserade begreppsparat "Gemeinschaft" och "Gesellschaft" för att tydliggöra konfliktlinjen (Asplund 1991). Skiljelinjen går då mellan den lilla, nära omhuldade och naturliga gemenskapen i byn och det mer löst sammanhållna, konstgjorda, eller konstiga kanske är ett bättre ord i sammanhanget, samhällslivet i staden.

I dagens Sverige är ofta de avskiljande gränserna mellan stad och landsbygd utsuddade och den verksamhet som nästan uteslutande erbjöds stadsbarnen på kollen kan de nu ofta få del av genom olika fritidsaktiviteter, friluftslivs- och idrottsföreningar i sitt hemområde. I vissa delar av Sverige har städerna växt ut och ihop med landsbygden och landsbygden har urbaniserats så till den grad att det nu nästan kan vara svårt att säga vem som bor på landet och inte. Trots detta, eller kanske just på grund av detta, verkar det fort-

farande vara viktigt för sommarkolonierna att understryka skillnaden mellan stad och land i sin marknadsföring. Varför är det så?

GRÄNSARBETE

En möjlig förklaring till detta menar vi kan vara Fredrik Barths (1969) teori om "borderwork" eller "gränsarbete" som det emellanåt kallas på svenska. Barrie Thorne har utvecklat Barths teoribygge som ursprungligen fokuserade på etniska relationer genom att applicera det på genus och det sätt på vilket tät interaktion mellan flickor och pojkar i stället för att upplösa skillnaden grupperna emellan snarare accentuerar, förstärker och tydliggör hur de är olika varandra. Thorne (1993:64–65) menar att:

The term "borderwork" helps conceptualize interaction across – yet interaction based on and even strengthening – gender boundaries... although contact sometimes undermines and reduces an active sense of difference, groups may also interact with one another in ways that strengthen their borders. One can gain insight into the maintenance of ethnic (and gender) groups by examining the boundary that defines them rather than by looking at what Barth calls "the cultural stuff that it encloses".

I denna artikel fokuserar vi varken på etnicitet eller genus, men vi hävdar att teorin om gränsarbete har ett förklaringsvärde även när det gäller skapandet av andra sociala identiteter och grupperingar.

Materialet som behandlas i föreliggande artikel bygger inte på en större empirisk undersökning. Vår metod är, inspirerad av Thomas Ziehe (1993:169), "en kombination av teoretisk läsning, egna (osystematiska men noggranna) iakttagelser av praxis och egna vardagliga erfaren-

heter". Vid sidan av detta bygger föreliggande text på material från fem kompletterande intervjuer med kolloledare. Genom att närmare granska en svensk sommarkoloni kommer vi visa hur det i kollots organisering och i ledarnas tal om kollot finns en immanent och återkommande gränsdragning mellan "oss" och "dom", mellan kollovärlden och världen utanför. Det är i detta gränsarbete spänningen land – stad och ett betonande av tradition, natur och gemenskap passar in.

KOLONINS PLACERING

Kolonin i fråga, som i sin egen signaturmelodi beskrivs som en plats "där blommor klär ängar och hagar", är inrymd i en före detta bondgård belägen i ett naturområde som är omgivet av ett stort sjösystem. Under kollots första årstionde var kollobarnen tvungna att genomföra en sju kilometer lång vandring till fots, från närmaste tågstation, halvvägs mötta av lägers marschorkester som därefter gick i täten fram till förläggningarna. I dag tar det dock endast cirka tjugofem minuter att ta sig med bil från kommunens centralort till kollots gårdsplan. Kolonins verksamhet är nu precis som när kollot startades fokuserad på skolidrott och gymnastik. Här lever varje sommar ungefär hundrasjuttio barn och ungdomar i åldrarna nio till tretton år, och cirka sjuttio ledare kolloliv under en tvåveckorsperiod i juni månad. Naturen är ett mycket påtagligt inslag på kolonin. Vattnet och skogarna ramar in koloniområdet. Barnen på kolonin badar i sjöarna samt paddlar kanot på de samma. I skogarna orienterar de. Forna tiders "ljungdragning" för att skapa plats för fagra och spröda örter, un-

der första lägerchefens ledning, är i dag nästan bortglömt. Barn och ledare rör sig fortfarande i naturen och de talar om naturen, men i dag spelar kollobarnen fotboll, volleyboll samt badminton på alla öppna ytor i stället för att hålla dem öppna och fria för att ge ängsblommorna en chans. I samtal med dagens ledare poängterar de ofta koloniområdets värden. De framhåller ofta koloniområdets särart och menar att det inte skulle fungera om man försökte flytta kolonin till en annan plats med en annan sorts natur eller till en motionsanläggning med simbassäng i stan.

Dagarna på kolonin är fyllda med aktiviteter som bollspel, gymnastik, kanoting, orientering, simning och sångstunder. Trots att livet på kolonin är tämligen inrutat och schemalagt betonas frihetsmomentet starkt av flera av ledarna. Det är inte en frihet att göra vad man vill eller en frihet baserad på en avsaknad av tvång. Ledarnas betonande av friheten kopplas till kolonins placering långt ut i skogen, "ute i den fria naturen", frihet på ett område omgivet av vatten med många övervakande ledare. Det faktum att det mesta av verksamheten är förlagd utomhus lyfts också fram. Här finns likheter med till exempel såväl Barnens Ö som nämndes tidigare. Friheten som hänger samman med avskildhet från omgivningen skulle kunna upplevas som en begränsning och ledarna håller till viss del med om detta. En kolloledare framhåller att:

Det är en geografisk begränsning i det här, det finns liksom ett utrymme och inom det utrymme kan man röra sig väldigt fritt. Man behöver inte vara rädd för en massa bilar som ska köra på en, man behöver inte vara rädd för en massa konstiga människor som springer runt överallt. De flesta bor i samhällen och städer och så där, där det inte är så väldigt barnvänligt så som de flesta bor, men här är det verkligen det. De kan röra sig helt fritt, och även då när man går på

led och marscherar och man försöker hålla ihop gruppen och så där så tror jag att det känns väldigt ledigt och fritt. Jag tycker det är lite Barna i Bullerbyn-stämning över de veckorna.

Kontrasten mellan stad och land kan knappt uttryckas klarare än så här. Gränsen går mellan en Astrid Lindgrensk nostalgiby och städer där barnen är hotade av såväl trafik som mystiska främlingar. Detta sistnämnda framställer staden i en inte särskilt smickrande dager och förstärker gränsdragningen ytterligare genom att göra en skillnad mellan den farliga staden och den trygga landsbygden. Ledare påpekar att de flesta av kollobarnen bor i samhällen och städer där det inte är så väldigt barnvänligt. I denna gränsdragning tydliggör ledarna skillnaden mot kolloområdet, en plats där det är precis tvärtom emot vad det är i staden.

GEMENSKAP

Ett tema som återkommer i samtalen med ledarna är ett betonande av kolonin som en speciell sorts gemenskap. Många ledare

framhåller den sociala träningen som erbjuds under två kolloveckor. Genom att umgås med så många andra barn tjugo-fyra timmar om dygnet under en tvåveckorsperiod blir barnen tvungna att lära sig ta hänsyn till varandra och att gemensamt se till så att man gör det trivsamt. Ledarna menar att den stora skillnaden mellan gemenskapen på kolonin och de gemenskaper barnen deltar i uti sin vanliga vardag hör samman just med graden av intensitet. På kolonin bor man tillsammans och är tillsammans dygnet runt i två veckor. I barnens vardag med skolan och dylikt, umgås man i princip bara i en stor barn-gemenskap under dagen, och kanske med några andra barn i en mindre grupp under kvällens lekande. Men, menar ledarna, på kolonin, där man umgås dygnet runt, blir det så pass mycket mer intensivt. En annan viktig skillnad som olika ledare framhåller är att det kommer väldigt många barn från olika förhållanden till kolonin som kanske inte hade träffats i vanliga fall. De kommer från olika städer och från olika bakgrunder och kolonin blir för dem en mötesplats som kan fungera som en

Hela kock-kollo-gänget sommaren 2005 på Härjarö naturreservat vid Mälaren. Här samlades sexton ungdomar i åldrarna nio-fjorton år för att laga mat sommaren lång! Foto: Ulf Eriksson i Ica-Kuriren, 2 september 2005.

smältdegel. Kanske som den smältdegel av samhällsklasser samhället utanför aldrig riktigt förmått skapa.

Kolonin markerar sin särart också genom dess utpräglade pedagogik där alla kollodeltagare, såväl barn som ledare, förväntas delta, sida vid sida, i alla de olika aktiviteterna. Inom idrott och simning lockar ledare med märkestagning för att aktivera och entusiasmera deltagarna. Inom andra områden kan det, emellanåt, vara svårare att motivera barnen och ledarna får ta till en uppsättning strategier. Den främsta strategin är att själva delta i aktiviteterna. Ingen ledare tillåts vara inaktiv medan barnen tvingas att vara aktiva. En av kolonins verkliga käpphästar är att barnen ska prova på nya saker som de inte får möjlighet att göra hemma. Kollots ledare framhåller att man inte är där för att bli en stjärna i någonting, men för att prova på många saker. Detta kan innefatta allt från att prova på att bo tillsammans med tjugofem andra barn i ett och samma rum, som att prova på att hoppa höjdhopp, paddla kanot eller måla stilleben. Kollot understryker på så sätt att vistelsen där inte är en elitsatsning. Ambitionen är snarare att försöka locka något eller några barn att gå med i en idrottsförening, friluftsförening eller någonting liknande när de lämnar kolonin.

Som uppmärksammas ovan poängterar ledarna att mycket av kolonins verksamhet är en social träning, och att kolonin är en arena på vilken barn får lära sig ta hänsyn och umgås under demokratiska former. Gemenskapen och kamratskapet verkar, trots att kolonin först och främst har fokus på idrott och gymnastik, vara det ledarna tycker är viktigast på kolonin. Ofta framhålls att idrottens viktigaste funktion på kolonin är att skapa en större kollogemenskap, den blir ett medel i den

sociala träningen genom att man där gör saker gemensamt. Kolonin framhålls också som en plats där barnen får möjlighet att knyta kontakten med en sundare livsstil, med mer rörlighet och fysisk aktivitet samt närmare band till naturen. På så sätt kan kolonivistelsen fungera ersättande för det som antas ha gått förlorat i det moderna vardagslivet i staden.

TRADITION

Många av de intervjuade ledarna framhåller hur mycket traditioner betyder på kollots och hur viktiga dessa är för kollots identitet. Ledarna menar att traditioner skapar kontinuitet och stabilitet. De ger ramar för hur tillvaron ordnas. Ibland framhålls även att det är bra för barnen att kunna se att man kan göra saker och ting som man har gjort över lång tid och att visa dem att det inte behöver vara, eller ske, en ständig förändring för förändringen egen skull. På så sätt menar de att kolonin kan vara den stabila punkten i en annars flyktig och osäker tillvaro. Detta menar ledarna kan ge barnen en trygghet i livet samtidigt som det kanske förändrar deras bild av "hur världen måste vara". Tradition ställs här mot modernitet.

Den moderna familjens snabba möten över frukostar eller middagar utmanas i kollots morgon- och kvällssamlingar runt flaggstången där kollodeltagarnas enighet manifesteras. Dessa vardagliga rutiner med tydliga kopplingar till ett eftertänksamt, familjärt och mindre förflackat liv förstärks av midsommarfirandet, beläget i mitten av kollots två veckor. Under två dagar bjuder barn och ledare upp till vad som framhålls som ett "traditionellt midsommarfirande" i form av olika dans-

och sånguppvisningar. Midsommaraftons dansuppvisning är en uppvisning i kollektiv enhet. Det inleds med att lägrets barn och ledare gemensamt klär midsommarstången. Detta följs av en marsch där ledare och barn på led, anförda av lägerorkestern, går ned till den äng där släkt, vänner, äldre ledare och andra hugade väntar. Längst fram i kolonen bär två yngre ledare kollots egen fana. Efter detta kommer två av de äldsta kollobarnen som varit länge på kollot bärandes en svensk fana. Alla barn är klädda i vita tröjor och blå byxor och ledarna i vita byxor och tröjor i samma färg. Veckan innan har kollots kiosk salufört den officiella kollotröjan med blått tryck. Denna uppmanas alla ledare bära denna dag och många barn har under veckan införskaffat den och gör det samma under denna dag. Vissa ledare avviker dock från bilden genom att för dagen bära olika former av traditionella folkdräkter. Kollots lokala tradition flätas här ihop med den nationella med svenska flaggor, folkdräkter och lägersånger i en sammanvävd manifestation.

INNESLUTANDE OCH UTELÄMNANDE

Som visats i den ovanstående mycket summariska beskrivningen av två veckors dygnetruntvistelse framträder tydliga inslag av gränsarbete. Tendenser till detta kan spåras i kollots organisering såväl som i ledarnas uttalanden om kollot. Zygmunt Bauman (1990) framhåller att gränsdragningen mellan "vi" och "dom" är den mest tongivande i relationen människor emellan (se även Eriksen 2004). Motsatsförhållandet mellan dessa båda grupper gör att de står i ett direkt beroendeförhållande till varandra. Det måste helt enkelt finnas ett "dom" för att det ska kunna finnas ett

"vi". Med hjälp av denna dualism skapas en mental karta som kan användas för att förstå världen. I kollots aktiviteter och sånger utmålas kollotillvaron som väsentligt annorlunda från den tillvaro i vilken barnen vanligtvis vistas. Aktiviteterna på kollot sker i ett tätt samspel mellan vuxna och barn. Till detta kommer sångernas beskrivning av gröna skogar, sjöar, lek och bad och dagar fyllda av glädje och skratt. Därutöver framhålls att man på kollo ska vara kamratlig och vän med och hjälpa de som är svagare än en själv. De flesta av dessa dygder står då i direkt motsatsförhållande till hur barn och vuxna förutsätts fungera i det eländiga samhället utanför kollot. Antropologen Thomas Hylland Eriksen använder emellanåt metaforen "Det omvända kylskåpet" för att tydliggöra hur gruppgemenskaper skapas (se t.ex. Eriksen 2004). Till skillnad mot ett normalt kylskåp som kyler inåt värmer det omvända kylskåpet inåt och kyler utåt. För att skapa en gemenskap räcker det inte att arbeta för att stärka banden mellan de som ingår, man måste också kyla utåt, aktivt arbeta med att markera skillnad och dra gränser mot dem som inte ingår. De vardagliga rutinerna och firandet under midsommarhelgen på kollot kan ses som en intern gemensamhetsskapande aktivitet mellan kollots deltagare, men den kan på samma gång förstås som en extern manifestation som markerar mot utomstående som till exempel anhöriga släktingar och i förlängningen det övriga samhället, kollots motpol.

AVSLUTNING

Olika samhällsteoretiker har dragit slutsatsen att vi i dag lever i en posttraditionell tid, en tid när traditionerna inte längre

är självklara och kanske till och med för-
lorat sitt värde. Detta skulle kunna inne-
bära att intresset för traditioner skulle vara
lågt i dagens samhälle. Olika forskare
framhåller dock att det troligen är precis
tvärtom (se t.ex. Eriksen 1999). Osäker-
heten förstärker snarare behovet. I dagens
svenska samhälle där gränsen mellan stad
och land, mellan "Gesellschaft" och "Ge-
meinschaft", mellan det nya och det gamla
och det moderna och traditionella är oklar
blir det än viktigare för sommarkolonierna
och dess ledare att markera skillnaden
mellan det som erbjuds av dem och det
deras potentiella kollobarn kan uppleva i
sin hemmavardag. Genom att använda
teorin om gränsarbete blir detta tydligt.
Ju mer oklar dikotomin mellan livet på
kollo och livet utanför blir (socialt, kultu-
rellt och kanske till och med spatialt när
stad och land växt ihop) desto större kan
behovet av kompensation sägas vara vilket
lägger grunden för ett aktivt gränsarbete.
Ju mindre reell skillnad, desto mer gräns-
arbete.

REFERENSER

- Asplund, Johan, 1991. *Essä om Gemeinschaft och Gesellschaft*. Göteborg: Korpen.
- Barth, Fredrik, 1969. *Ethnic Groups and Boundaries*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Bauman, Zygmunt, 1990. *Att tänka sociologiskt*. Göteborg: Korpen.
- Eriksen, Thomas Hylland, 1999. "Traditionen som återoppar sig själv." I: *Perspektiv på traditionen*. Kulturen 1999. Årsbok till medlemmarna av kulturhistoriska föreningen för södra Sverige. Lund.
- Eriksen, Thomas Hylland, 2004. *Rötter och fötter: identitet i en ombytlig tid*. Nya Doxa: Nora.
- Hellspång, Mats & Löfgren, Orvar, 1994. *Land och stad: Svenska samhällstyper och livsformer från medeltid till nutid*. Lund: Liber.
- Jersild, P.C., 1976. *Barnens ö*. Stockholm: Bonnier.
- Münger, Ann-Charlotte, 2000. *Stadens barn på landet. Stockholms sommarlovskolonier och den moderna välfärden*. Linköping: Linköping Studies in Arts and Science.
- Sjöberg, Mats & Dahl, Thomas, 1999. "Sommarlovs historia." I: *Tvärsnitt* nr 2 1999.
- Thorne, Barrie, 1993. *Gender Play: girls and boys in school*. Open University Press: Buckingham.
- Ziehe, Thomas, 1993. *Kulturanalyser*. Stockholm: Symposium.

SUMMARY

Summer Camp Borderwork

Swedish summer camps were created in a time when great differences existed between the rural and urban parts of Sweden. The summer camps were organised to save children from the unhealthy cities and to restore traditional values that had been lost through the urbanisation and the move from the traditional life close to nature on the country-side.

Today, more than 100 years later, this dichotomy between the traditional life, a life close to nature and the unnatural life in the city, is still widely used by summer camps.

We are arguing that this can be analysed through the use of the borderwork theory. This article focuses on how a process of borderwork is undertaken in one Swedish summer camp to create difference between the summer camp and the surrounding world.

Different aspects of the summer camp praxis and rhetoric are examined in the article. The investigation unveils that there is an immanent and reoccurring aspect of border work in the organisation of the summer camp as well as in the camp leaders talk about the summer camp. The life at the summer camp is put forward as traditional, closer to nature and containing a closer community feeling. A reoccurring distinction between "us" and "them", between the summer camp world and the outside world is produced through this borderwork.